

แบบการบันทึกข้อมูลการปฏิรูปประเทศ
ศูนย์ปรองดองสมานฉันท์เพื่อการปฏิรูป ระดับจังหวัด
ของจังหวัดอ่างทอง
ประเด็นแนวทางปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม

๑. สภาพปัญหาประเด็นนี้ในภาพรวม

- ๑.๑ การเลือกปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ไม่ให้ความยุติธรรมกับประชาชน
- ๑.๒ การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมยาก ไม่ทั่วถึง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมเข้าถึงได้ยาก การได้รับบริการเป็นไปโดยถูกจำกัดทางด้านงบประมาณและอื่น ๆ
- ๑.๓ กระบวนการในการชดเชยผู้เสียหายผู้ถูกฟ้อง ไม่ชัดเจน
- ๑.๔ การไม่รู้กฎหมายหรือรู้กฎหมายอย่างไม่ชัดเจนของทั้งประชาชนทั่วไปและผู้มีหน้าที่ใช้กฎหมาย
- ๑.๕ การใช้หลักสิทธิมนุษยชนที่ใช้กับบุคคลทุกคน ทำให้หน่วยงานบางหน่วยงานทำงานไม่คล่องตัว เช่น กรมราชทัณฑ์
- ๑.๖ ระยะเวลาในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมใช้เวลานานทำให้ประชาชนเกิดความเบื่อหน่าย
- ๑.๗ เมื่อกระทำผิดแล้วควรมีบทลงโทษที่รุนแรงทำให้คนเข็ด (ภาคประชาชน ภาคสังคม ภาคข้าราชการและรัฐวิสาหกิจ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคอื่นๆ

๒. แนวทางปฏิรูป

ก. กลุ่มภาคประชาชนและภาคประชาสังคม

สภาพปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ข้อเสนอแนะอื่นๆ	แหล่งที่มา
๑. การเลือกปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ไม่ให้ความยุติธรรมกับประชาชน	๑. ควรมีการตรวจสอบจากองค์กรอื่น ๆ เช่น ภาคประชาชนที่ใกล้ชิดเกี่ยวข้อง เพื่อความรอบคอบในการใช้อำนาจรัฐในกระบวนการยุติธรรม , กระบวนการลงโทษทางสังคม เช่น ประณามให้อับอาย , ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ตำรวจ , ในการตั้งด่านจุดตรวจควรมีหน่วยงานอื่นร่วมด้วย เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน บุคคลที่มีความน่าเชื่อถือ เจ้าหน้าที่ทหารเข้าร่วมด้วย , เพิ่มการประชุมของ คณะกรรมการการติดตามการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง (กทจร.), เพิ่มบทลงโทษเจ้าหน้าที่ที่ประพฤติมิชอบให้จริงจัง	๑. การเลือกให้บริการ หรือให้บริการเป็นพิเศษกับบุคคลที่มียศศักดิ์ การยึดข้อหา ใ้ร้าย ยัดเยียดข้อหา ช่มชู้ คุกคาม ซ้อมผู้ต้องหา ตำรวจบริการประชาชนน้อยเกินไป	จากการเสวนารวบรวมข้อมูล
๒. การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมยาก ไม่ทั่วถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม เข้าถึงได้ยาก การได้รับบริการเป็นไปโดยถูกจำกัดทางด้านงบประมาณและอื่น ๆ	๑. ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ภาระหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานและการบริการในด้านกระบวนการยุติธรรมให้ชัดเจนและกว้างขวางมากขึ้น ๒. ควรมีการอบรมอย่างต่อเนื่องและทันสมัย หากประสบเหตุไม่ยุติธรรมควรมีอาสาทนายให้คำปรึกษา	๑. เพื่อให้ประชาชนรับทราบสิทธิของตนอย่างกว้างขวาง เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบและใช้บริการในด้านกฎหมายได้อย่างสะดวกและทั่วถึงมากขึ้น	จากการเสวนารวบรวมข้อมูล
๓. กระบวนการในการชดเชยผู้เสียหายผู้ถูกฟ้องไม่ชัดเจน	๑. ควรมีการกำหนดมาตรการเยียวยาเสียหายหรือได้รับความเสียหายจากการดำเนินกระบวนการยุติธรรมอย่างชัดเจนและมีขั้นตอนระยะเวลาที่แน่นอนเหมาะสม มากกว่าการกำหนดกรอบกว้าง ๆ รวมถึงระยะเวลาในการจ่ายค่าชดเชยควรกำหนดเวลาแน่นอนเพื่อเยียวยาความเสียหายให้ได้มากที่สุด	๑. เนื่องจากผู้ที่ควรได้รับค่าชดเชยนั้นได้รับความเสียหายจากการดำเนินกระบวนการยุติธรรมอยู่แล้ว ดังนั้น ควรได้รับการเยียวยาให้ได้มากที่สุดและรวดเร็วที่สุด	จากการเสวนารวบรวมข้อมูล
๔. การใช้หลักสิทธิมนุษยชนที่ใช้กับบุคคลทุกคน ทำให้หน่วยงานบางหน่วยงานทำงานไม่คล่องตัว เช่น กรมราชทัณฑ์	๑. การใช้หลักสิทธิมนุษยชนควรใช้กับบุคคลทั่วไปที่ยังมิได้ถูกศาลพิพากษาถึงที่สุดว่าได้กระทำความผิด เมื่อศาลได้มีคำพิพากษาว่าเป็นผู้กระทำความผิดแล้วควรมีแนวปฏิบัติต่างหากออกไป เนื่องจากหากใช้หลักสิทธิมนุษยชนแล้วจะทำให้ผู้ถูกต้องโทษ ไม่ได้รับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนิสัยหรือทัศนคติในการกระทำความผิดและการอยู่ร่วมกันในสังคมโดยสงบ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ไม่สามารถที่จะให้กฎระเบียบอย่างเคร่งครัดในการควบคุมผู้ต้องขังได้	๑. หากเป็นคดีเล็กน้อย ๆ ควรหามาตรการอื่นในการลงโทษมากกว่าคุมขังในเรือนจำ เนื่องจากการดูแลและค่าใช้จ่ายในการควบคุมที่รัฐต้องสูญเสียไปเป็นจำนวนมาก	จากการเสวนารวบรวมข้อมูล

สภาพปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ข้อเสนอแนะอื่นๆ	แหล่งที่มา
๕. ระยะเวลาในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมใช้เวลานานทำให้ประชาชนเกิดความเบื่อหน่าย	๑. ควรกำหนดระยะเวลาให้ชัดเจนในแต่ละขั้นตอนและทำให้ประชาชนทราบระยะเวลาที่แน่นอน	๑. ความรู้ในขั้นตอนกฎหมายของประชาชนยังไม่ชัดเจนควรมีการให้ความรู้ในเรื่องขั้นตอนการปฏิบัติต่างๆ ให้ชัดเจนมากขึ้น	จากการเสวนารวบรวมข้อมูล

ข. กลุ่มภาคข้าราชการและรัฐวิสาหกิจ

สภาพปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ข้อเสนอแนะอื่นๆ	แหล่งที่มา
๑. การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมยาก ไม่ทั่วถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม เข้าถึงได้ยาก การได้รับบริการเป็นไปโดยถูกจำกัดทางด้านงบประมาณและอื่น ๆ	๑. ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ภาระหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานและการบริการในด้านกระบวนการยุติธรรมให้ชัดเจนและกว้างขวางมากยิ่งขึ้น ๒. ควรมีการอบรมอย่างต่อเนื่องและทันสมัย หากประสบเหตุไม่ยุติธรรมควรมีอาสาทนายให้คำปรึกษา	๑. เพื่อให้ประชาชนรับทราบสิทธิของตนอย่างกว้างขวาง ๒. เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบและใช้บริการในด้านกฎหมายได้อย่างสะดวกและทั่วถึงมากขึ้น	จากการเสวนารวบรวมข้อมูล
๒. การไม่รู้กฎหมายหรือรู้กฎหมายอย่างไม่ชัดเจนของทั้งประชาชนทั่วไปและผู้มีหน้าที่ใช้กฎหมาย	๑. ควรมีการแนะนำให้ความรู้ให้การศึกษาแก่ประชาชนทั่วไปในเรื่องกฎหมายใกล้ตัว เพื่อเป็นพื้นฐานในการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชนทั่วไป ๒. การทบทวนกฎหมายที่ใช้ในหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องทุกส่วนเป็นระยะ ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้ในเรื่องกฎหมายอย่างเป็นปัจจุบันมากที่สุด	๑. เนื่องจากประชาชนทั่วไปอาจไม่รู้ไม่เข้าใจกฎหมายจึงทำให้เมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นมักจะวิจารณ์หรือเข้าใจไปตามความรู้ความเคยชินหรือความรับรู้อันจำกัดของตนหรือพรรคพวกตนทำให้เกิดการเข้าใจผิดในแง่กฎหมายและการใช้กฎหมายของเจ้าพนักงาน ๒. เนื่องจากกฎหมายที่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงออกมาเป็นระยะ ๆ อาจทำให้เจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ทราบถึงกฎหมายหรือหลักปฏิบัติที่มีการเปลี่ยนแปลงใหม่ ทำให้มีการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องต้องกัน ทำให้ประชาชนมีความสงสัยในการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานได้	จากการเสวนารวบรวมข้อมูล
๓. ระยะเวลาในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมใช้เวลานานทำให้ประชาชนเกิดความเบื่อหน่าย	๑. ควรกำหนดระยะเวลาให้ชัดเจนในแต่ละขั้นตอนและทำให้ประชาชนทราบระยะเวลาที่แน่นอน	๑. ความรู้ในขั้นตอนกฎหมายของประชาชนยังไม่ชัดเจนควรมีการให้ความรู้ในเรื่องขั้นตอนการปฏิบัติต่างๆ ให้ชัดเจนมากขึ้น	จากการเสวนารวบรวมข้อมูล

สภาพปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ข้อเสนอแนะอื่นๆ	แหล่งที่มา
๕. เมื่อกระทำผิดแล้วควรมีบทลงโทษที่รุนแรงทำให้คนเข็ด	๑. การทำผิดแล้วควรลงโทษให้เป็นตัวอย่างและรวดเร็ว ทำให้คนอื่น ๆ เห็นแล้วเกิดความเกรงกลัวไม่กล้ากระทำความผิด	๑. มาตรการการลงโทษของประเทศไทยมีความรุนแรงน้อยทำให้คนไม่กลัว และมีกรลดโทษ รอการลงโทษรอลงอาญา ทำให้คนไม่เกรงกลัวต่อการกระทำความผิด	จากการเสวนารวบรวมข้อมูล

ค. กลุ่มแกนนำทางการเมือง

สภาพปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ข้อเสนอแนะอื่นๆ	แหล่งที่มา
๑. การเลือกปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ไม่ให้ความยุติธรรมกับประชาชน	๑. ควรมีการตรวจสอบจากองค์กรอื่น ๆ เช่น ภาคประชาชนที่ใกล้ชิดเกี่ยวข้อง เพื่อความรอบคอบในการใช้อำนาจรัฐในกระบวนการยุติธรรม , กระบวนการลงโทษทางสังคม เช่น ประณามให้อับอาย ๒. การตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ๓. ในการตั้งด่านจุดตรวจควรมีหน่วยงานอื่นร่วมด้วย เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน บุคคลที่มีความน่าเชื่อถือ เจ้าหน้าที่ทหารเข้าร่วมด้วย ๔. เพิ่มการประชุมของ คณะกรรมการการติดตามการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง (กทจร.), เพิ่มบทลงโทษเจ้าหน้าที่ที่ประพฤติมิชอบให้จริงจัง	๑ การเลือกให้บริการ หรือให้บริการเป็นพิเศษกับบุคคลที่มียศศักดิ์ การยึดข้อหา การใส่ร้าย การยึดเยียดข้อหา การข่มขู่ การคุกคาม การซ้อมผู้ต้องหา ตำรวจบริการประชาชนน้อยเกินไป	จากการเสวนารวบรวมข้อมูล
๒. การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมยาก ไม่ทั่วถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม เข้าถึงได้ยาก การได้รับบริการเป็นไปโดยถูกจำกัดทางด้านงบประมาณและอื่น ๆ	ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ภาระหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานและการบริการในด้านกระบวนการยุติธรรมให้ชัดเจนและกว้างขวางมากยิ่งขึ้น ควรมีการอบรมอย่างต่อเนื่องและทันสมัย หากประสบเหตุไม่ยุติธรรมควรมีอาสาทนายให้คำปรึกษา	เพื่อให้ประชาชนรับทราบสิทธิของตนอย่างกว้างขวาง เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบและใช้บริการในด้านกฎหมายได้อย่างสะดวกและทั่วถึงมากขึ้น	จากการเสวนารวบรวมข้อมูล
๓. การไม่รู้กฎหมายหรือรู้กฎหมายอย่างไม่ชัดเจนของทั้งประชาชนทั่วไปและผู้มีหน้าที่ใช้กฎหมาย	ควรมีการแนะนำ ให้ความรู้ ให้การศึกษาแก่ประชาชนทั่วไปในเรื่องกฎหมายใกล้ตัว เพื่อเป็นพื้นฐานในการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชนทั่วไป และมีการทบทวนกฎหมายที่ใช้ในหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องทุกส่วนเป็นระยะ ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้ในเรื่องกฎหมายอย่างเป็นปัจจุบันมากที่สุด	- เนื่องจากประชาชนทั่วไปอาจไม่รู้ไม่เข้าใจกฎหมายจึงทำให้เมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นมักจะวิจารณ์หรือเข้าใจไปตามความรู้สึกความเคยชินหรือความรับรู้อันจำกัดของตนหรือพรรคพวกตนทำให้เกิดการเข้าใจผิดในแง่กฎหมายและการใช้กฎหมายของเจ้าพนักงาน - เนื่องจากกฎหมายที่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงออกมาเป็นระยะ ๆ	จากการเสวนารวบรวมข้อมูล

สภาพปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ข้อเสนอแนะอื่นๆ	แหล่งที่มา
		อาจทำให้เจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ทราบถึงกฎหมายหรือหลักปฏิบัติที่มีการเปลี่ยนแปลงใหม่ ทำให้มีการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องต้องกัน ทำให้ประชาชนมีความสงสัยในการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานได้	
๔. ระยะเวลาในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมใช้เวลานานทำให้ประชาชนเกิดความเบื่อหน่าย	ควรกำหนดระยะเวลาให้ชัดเจนในแต่ละขั้นตอนและทำให้ประชาชนทราบระยะเวลาที่แน่นอน	ความรู้ในขั้นตอนกฎหมายของประชาชนยังไม่ชัดเจนควรมีการให้ความรู้ในเรื่องขั้นตอนการปฏิบัติต่างๆ ให้ชัดเจนมากขึ้น	จากการเสวนารวบรวมข้อมูล
๕. เมื่อกระทำผิดแล้วควรมีบทลงโทษที่รุนแรงทำให้คนเข็ด	ทำผิดแล้วควรลงโทษให้เป็นตัวอย่างและรวดเร็ว ทำให้คนอื่น ๆ เห็นแล้วเกิดความเกรงกลัวไม่กล้ากระทำความผิด	มาตรการการลงโทษของประเทศไทยมีความรุนแรงน้อยทำให้คนไม่กลัวและมีการลดโทษ รอการลงโทษ รอลงอาญา ทำให้คนไม่เกรงกลัวต่อการกระทำความผิด	จากการเสวนารวบรวมข้อมูล

ง. กลุ่มภาคธุรกิจเอกชน

สภาพปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ข้อเสนอแนะอื่นๆ	แหล่งที่มา
๑. การเลือกปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ไม่ให้ความสำคัญ ยุติธรรมกับประชาชน	๑. ควรมีการตรวจสอบจากองค์กรอื่น ๆ เช่น ภาคประชาชนที่ใกล้ชิดเกี่ยวข้อง เพื่อความรอบคอบในการใช้อำนาจรัฐในกระบวนการยุติธรรม , กระบวนการลงโทษทางสังคม เช่น ประณามให้อับอาย , ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ ตำรวจ , ในการตั้งด่านจุดตรวจควรมีหน่วยงานอื่นร่วมด้วย เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน บุคคลที่มีความน่าเชื่อถือ เจ้าหน้าที่ทหารเข้าร่วมด้วย ๒. เพิ่มการประชุมของ คณะกรรมการการติดตามการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง (กตธ.) ๓. เพิ่มบทลงโทษเจ้าหน้าที่ที่ประพฤติมิชอบให้จริงจัง	๑. การเลือกให้บริการ หรือให้บริการ เป็นพิเศษกับบุคคลที่มียศศักดิ์ , ยัดข้อหา ใส่ร้าย ยัดเยียดข้อหา ข่มขู่ คุกคาม ซ่อมผู้ต้องหา ตำรวจบริการประชาชนน้อยเกินไป	จากการเสวนารวบรวมข้อมูล
๒. การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมยาก ไม่ทั่วถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม เข้าถึงได้ยาก การได้รับบริการเป็นไปโดยถูกจำกัดทางด้านงบประมาณและอื่น ๆ	๑. ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ภาระหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานและการบริการในด้านกระบวนการยุติธรรมให้ชัดเจนและกว้างขวางมากยิ่งขึ้น ๒. ควรมีการอบรมอย่างต่อเนื่องและทันสมัย หากประสบเหตุไม่ยุติธรรมควรมีอาสาทนายให้คำปรึกษา	๑. เพื่อให้ประชาชนรับทราบสิทธิของตนอย่างกว้างขวาง เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบและใช้บริการในด้านกฎหมายได้อย่างสะดวกและทั่วถึงมากขึ้น	จากการเสวนารวบรวมข้อมูล
๓. การไม่รู้กฎหมายหรือรู้กฎหมายอย่างไม่ชัดเจนของทั้งประชาชนทั่วไปและผู้มีหน้าที่ใช้กฎหมาย	๑. ควรมีการแนะนำ ให้ความรู้ ให้การศึกษาแก่ประชาชนทั่วไปในเรื่องกฎหมายใกล้ตัว ๒. เพื่อเป็นพื้นฐานในการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชนทั่วไป และมีการทบทวนกฎหมายที่ใช้ในหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องทุกส่วนเป็นระยะ ๆ ๓. เพื่อให้เจ้าหน้าที่ไม่ความรู้ในเรื่องกฎหมายอย่างเป็นทางการมากที่สุด	๑. เนื่องจากประชาชนทั่วไปอาจไม่รู้ไม่เข้าใจกฎหมายจึงทำให้เมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นมักจะวิจารณ์หรือเข้าไปตามความรู้อย่างความเคยชินหรือความรับรู้อันจำกัดของตนหรือพรรคพวกตนทำให้เกิดการเข้าใจผิดในแง่กฎหมายและการใช้กฎหมายของเจ้าพนักงาน ๒. เนื่องจากกฎหมายที่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ทำให้เจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ทราบถึงกฎหมายหรือหลักปฏิบัติที่มีการเปลี่ยนแปลงใหม่ ทำให้มีการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องต้องกัน ทำให้ประชาชนมีความสงสัยในการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานได้	จากการเสวนารวบรวมข้อมูล

สภาพปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ข้อเสนอแนะอื่นๆ	แหล่งที่มา
๔. ระยะเวลาในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมใช้เวลานานทำให้ประชาชนเกิดความเบื่อหน่าย	๑. ควรกำหนดระยะเวลาให้ชัดเจนในแต่ละขั้นตอนและทำให้ประชาชนทราบระยะเวลาที่แน่นอน	๑. ความรู้ในขั้นตอนกฎหมายของประชาชนยังไม่ชัดเจนควรมีการให้ความรู้ในเรื่องขั้นตอนการปฏิบัติต่าง ๆ ให้ชัดเจนมากขึ้น	จากการเสวนารวบรวมข้อมูล
๕. เมื่อกระทำผิดแล้วควรมีบทลงโทษที่รุนแรงทำให้คนเข็ด	๑. ทำผิดแล้วควรลงโทษให้เป็นตัวอย่างและรวดเร็ว ทำให้คนอื่น ๆ เห็นแล้วเกิดความเกรงกลัวไม่กล้ากระทำความผิด	๑. มาตรการการลงโทษของประเทศไทยมีความรุนแรงน้อยทำให้คนไม่กลัว และมีกรลดโทษ รอการลงโทษ รอลงอาญา ทำให้คนไม่เกรงกลัวต่อการกระทำความผิด	จากการเสวนารวบรวมข้อมูล

จ. กลุ่มอื่น ๆ (ผู้นำท้องถิ่น)

สภาพปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ข้อเสนอแนะอื่นๆ	แหล่งที่มา
<p>๑. การเลือกปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ไม่ให้ความสำคัญยุติธรรมกับประชาชน</p>	<p>๑. ควรมีการตรวจสอบจากองค์กรอื่น ๆ เช่น ภาคประชาชนที่ใกล้ชิดเกี่ยวข้อง เพื่อความรอบคอบในการใช้อำนาจรัฐในกระบวนการยุติธรรม กระบวนการลงโทษทางสังคม เช่น ประณามให้อับอาย</p> <p>๒. การตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยในการตั้งด้านจุดตรวจควรมีหน่วยงานอื่นร่วมด้วย เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน บุคคลที่มีความน่าเชื่อถือ เจ้าหน้าที่ทหารเข้าร่วมด้วย</p> <p>๓. การเพิ่มการประชุมของ คณะกรรมการการติดตามการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง (กทจร.), เพิ่มบทลงโทษเจ้าหน้าที่ที่ประพฤติมิชอบให้จริงจัง</p>	<p>๑. การเลือกให้บริการ หรือให้บริการเป็นพิเศษกับบุคคลที่มียศศักดิ์ , ยัดข้อหา ใส่ร้าย ยัดเยียดข้อหา ช่มชู้ คุกคาม ข่มขู่ผู้ต้องหา ตำรวจบริการประชาชนน้อยเกินไป</p>	<p>จากการเสวนารวบรวมข้อมูล</p>
<p>๒. การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมยาก ไม่ทั่วถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม เข้าถึงได้ยาก การได้รับบริการเป็นไปโดยถูกจำกัดทางด้านงบประมาณและอื่น ๆ</p>	<p>๑. ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ภาระหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานและการบริการในด้านกระบวนการยุติธรรมให้ชัดเจนและกว้างขวางมากยิ่งขึ้น</p> <p>๒. ควรมีการอบรมอย่างต่อเนื่องและทันสมัย หากประสบเหตุไม่ยุติธรรมควรมีอาสาทนายให้คำปรึกษา</p>	<p>๑. เพื่อให้ประชาชนรับทราบสิทธิของตนอย่างกว้างขวาง เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบและใช้บริการในด้านกฎหมายได้อย่างสะดวกและทั่วถึงมากขึ้น</p>	<p>จากการเสวนารวบรวมข้อมูล</p>
<p>๓. การไม่รู้กฎหมายหรือรู้กฎหมายอย่างไม่ชัดเจนของทั้งประชาชนทั่วไปและผู้มีหน้าที่ใช้กฎหมาย</p>	<p>๑. ควรมีการแนะนำ ให้ความรู้ ให้การศึกษาแก่ประชาชนทั่วไปในเรื่องกฎหมายใกล้ตัว เพื่อเป็นพื้นฐานในการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชนทั่วไป</p> <p>๒. มีการทบทวนกฎหมายที่ใช้ในหน้าที่ของเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องทุกส่วนเป็นระยะ ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ไม่ความรู้ในเรื่องกฎหมายอย่างเป็นทางการในปัจจุบันมากที่สุด</p>	<p>๑. ประชาชนทั่วไปอาจไม่รู้ ไม่เข้าใจกฎหมายจึงทำให้เมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นมักจะวิจารณ์หรือเข้าใจไปตามความรู้สึกความเคยชินหรือความรู้จำอันจำกัดของตนหรือพรรคพวกตนทำให้เกิดการเข้าใจผิดในแง่กฎหมายและการใช้กฎหมายของเจ้าพนักงาน</p> <p>๒. เนื่องจากกฎหมายที่มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงออกมาเป็นระยะ ๆ อาจทำให้เจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ทราบถึงกฎหมายหรือหลักปฏิบัติที่มีการเปลี่ยนแปลงใหม่ ทำให้มีการปฏิบัติที่ไม่สอดคล้องต้องกัน ทำให้ประชาชนมีความสงสัยในการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานได้</p>	<p>จากการเสวนารวบรวมข้อมูล</p>

สภาพปัญหา	แนวทางแก้ไขปัญหา	ข้อเสนอแนะอื่นๆ	แหล่งที่มา
๔. ระยะเวลาในการดำเนินกระบวนการยุติธรรมใช้เวลานานทำให้ประชาชนเกิดความเบื่อหน่าย	๑. ควรกำหนดระยะเวลาให้ชัดเจนในแต่ละขั้นตอนและทำให้ประชาชนทราบระยะเวลาที่แน่นอน	๑. ความรู้ในขั้นตอนกฎหมายของประชาชนยังไม่ชัดเจนควรมีการให้ความรู้ในเรื่องขั้นตอนการปฏิบัติต่างๆ ให้ชัดเจนมากขึ้น	จากการเสวนารวบรวมข้อมูล
๕. เมื่อกระทำผิดแล้วควรมีบทลงโทษที่รุนแรงทำให้คนเข็ด	๑. ทำผิดแล้วควรลงโทษให้เป็นตัวอย่างและรวดเร็ว ทำให้คนอื่น ๆ เห็นแล้วเกิดความเกรงกลัวไม่กล้ากระทำความผิด	๑. มาตรการการลงโทษของประเทศไทยมีความรุนแรงน้อยทำให้คนไม่กลัว และมีกรลดโทษ รอการลงโทษ รอลงอาญา ทำให้คนไม่เกรงกลัวต่อการกระทำความผิด	จากการเสวนารวบรวมข้อมูล